

Het Platform Pro Life

Vincent Kirkels

De ontwikkelingen in de geneeskunde zijn niet alleen fascinerend, ze roepen ook met een zekere regelmaat vragen op. Met name als het gaat om vragen die van doen hebben met de menselijke waardigheid en het respect voor het leven. Dit is zeker het geval bij vragen rond het begin en het einde van het leven. Dan kan niet zomaar voorbij worden gegaan aan ethische vragen over het gebruik en de toelaatbaarheid van bepaalde technieken.

Een voortdurende bezinning op deze vragen is dan onontkoombaar. Zeker als blijkt dat bepaalde zaken te eenzijdig worden belicht en in bepaalde gevallen zelfs min of meer als vanzelfsprekend worden geaccepteerd. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan het afbreken van een zwangerschap. Sinds 1984 heeft Nederland een *Wet Afbreking Zwangerschap* die zowel in de Tweede Kamer als in de Eerste Kamer met slechts één stem meerderheid is aangenomen. Sindsdien heeft men in ons land recht op een zwangerschapsafbreking. Maar de vraag blijft of iets dat juridisch - dus volgens de wet - is toegestaan ethisch altijd juist is. Een abortus wordt in de publieke opinie niet altijd meer gezien als een brandend ethisch probleem. Men vindt dat in een 'moderne' en 'beschaafde' samenleving een zwangerschapsafbreking er in bepaalde gevallen nu eenmaal bij hoort.

Gebleken

Vanuit de gezondheidszorg en met name door protestants christelijk georiënteerde werkers in de gezondheidszorg kwam destijds de duidelijke behoefte naar voren om een gestructureerd platform te hebben waar men terecht kon met ethische vragen die zich in de praktijk aandienen. Daarnaast ging het om uitwisseling van gedachten en meningen maar ook om bezinning over hoe om te gaan met vraagstukken die zich op de werkvloer aandienen. Een bundeling van krachten leek hiervoor de aangewezen weg.

Oprichting Platform

In 2002 werd het initiatief genomen tot de oprichting van een stichting met de naam *Platform, Zorg voor Leven* ofwel het *Platform Pro Life*. Het Platform, dat inmiddels vijftien jaar bestaat wordt gedragen door een dertigtal deelnemers en organisaties, actief in de sector zorg en welzijn en die betrokken zijn bij de behartiging van collectieve en individuele belangen. Tot deze organisaties behoren onder andere de Nederlandse Patiënten Vereniging, de Reformatorisch Maatschappelijke Unie, de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind, het Nederlands Artsenverbond, het Lindenboom Instituut enzovoorts. Ook zijn er banden met de politiek zoals met het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. De deelnemende organisaties hebben voornamelijk een protes-

tants christelijke signatuur en vertegenwoordigen een substantiële achterban van diegenen die werkzaam zijn in de sector zorg en welzijn.

Beschermwaardigheid van het leven

Waar het vooral om gaat is dat het respect voor het leven en de beschermwaardigheid van het leven aandacht krijgen in het maatschappelijk debat maar ook in de media. Het is ook de bedoeling dat basale kernwaarden en uitgangspunten steeds weer naar voren worden gebracht en dat deze een rol blijven spelen bij het tot stand komen van maatregelen en wetten van de overheid. Hiervan uitgaande wil het Platform gesprekspartner zijn voor regering en parlement en voor politieke partijen als er ethisch gevoelige zaken aan de orde zijn zoals de euthanasieproblematiek en het omgaan met het ongebooren leven. Het gaat vooral om bewustwording en het beïnvloeden van de publieke opinie. Door het kritisch volgen van de ontwikkelingen en het toetsen van maatregelen en wetten op hun ethische en juridische implicaties tracht het Platform gesprekspartner te zijn en zo een actieve bijdrage te leveren aan de publieke opinie en de maatschappelijke meningsvorming en zo mogelijk ook aan het overheidsbeleid.

Een ander geluid

Het Platform is er zich wel terdege van bewust dat zijn bijdrage maar bescheiden kan zijn en van beperkte invloed. Waar het vooral om gaat is om een ander geluid te laten horen, andere gedachten aan te reiken en zo een zeker tegenwicht te vormen tegen meningen die steeds meer het karakter krijgen van opvattingen dat alles moet kunnen.

Het Platform rekent het ook tot zijn taak om aan medewerkers op de werkvloer steun te bieden in de vorm van voorlichting en bijscholing wanneer zich ethische vragen voordoen die met de praktijk te maken hebben. Wanneer bijvoorbeeld aan een verpleegkundige wordt gevraagd om tijdens het werk mee te assisteren bij een levensbeëindiging kan dit gewetensproblemen oproepen. Ze kunnen dan met hun vragen terecht bij het Platform. Hierbij is dan naast voorlichting en begeleiding een van de mogelijkheden om werkers met vergelijkbare vragen met elkaar in contact te brengen en op deze manier

het hanteren van de vragen die hierbij aan de orde komen te vergemakkelijken.

Activiteiten

De afgelopen jaren hebben diverse onderwerpen de volle aandacht gehad van het Platform. Regelmatig laat het Platform zijn stem horen als het gaat om controverse onderwerpen die ethische vragen oproepen en waarover in de samenleving verschillend wordt gedacht.

Zo werd nog niet zo lang geleden ook via de media de landelijke actie *Anders, niet minder* gelanceerd waarbij mensen met het syndroom van Down centraal stonden. Als bezorgdheid werd naar voren gebracht dat door het invoeren van de zogenaamde *Nipt* - waarbij al heel vroeg in de zwangerschap in het moederlijk bloed kan worden nagegaan of er een kind met het syndroom van Down geboren zal worden - een soort automatisme in werking zou gaan treden met als uitkomst het afbreken van de zwangerschap. Het Platform heeft bij deze actie vooral aandacht gevraagd voor de steeds duidelijker wordende mening in de samenleving dat deze kinderen blijkbaar niet goed genoeg worden bevonden om geboren te mogen worden. Een andere actie die door het Platform in de tweede helft van 2016 is georganiseerd, was *De week van het leven*. Zoewel via de pers als door middel van radiospotjes werd aandacht gevraagd voor een andere kijk op de abortusproblematiek. Omdat in Nederland abortus wettelijk is toegestaan dreigt het gevaar dat bij een niet gewenste zwangerschap al gauw als enige mogelijkheid een zwangerschapsafbreking wordt overwogen en andere mogelijkheden minder bij de besluitvorming worden betrokken. Het Platform is er zich terdege van bewust dat een abortus een zeer moeilijke persoonlijke beslissing blijft. Maar het is ook bekend dat in nog al wat gevallen een afbreking van een zwangerschap ook op termijn zijn sporen kan nalaten. Het Platform heeft zich beijverd om ook hiervoor aandacht te vragen.

Klaar met leven

Ook in de soms heftige discussies die momenteel erg actueel zijn over bijvoorbeeld *voltooid leven* probeert het Platform een ander geluid te laten horen en vooral ook de nadruk te leggen op andere vormen van hulpverlening. De meningsvorming over dit gevoelige onderwerp is inmiddels in politiek vaarwater terechtgekomen met als gevolg dat andere belangen een rol gaan spelen. Bovendien wordt door de NVVE *Nederlandse Vereniging voor Vrijwillige Euthanasie*, veel propaganda gemaakt voor hulp bij zelfdoding o.a. door jaarlijks *de week van de euthanasie*

te organiseren en via de media haar opvattingen hierover onder de aandacht te brengen. Andere onderwerpen waarbij het Platform vragen stelt zijn bijvoorbeeld de late zwangerschapsafbreking, experimenten met embryo's en terminale sedatie, om er enkele te noemen. Ook hier ziet het Platform het als zijn taak om een ander geluid te laten horen dat in de beschouwingen en de meningsvorming in het algemeen onvoldoende wordt meegenomen. Voor het komende najaar 2017 is weer een *Week van het leven* gepland. Hierbij zal intensief aandacht worden gevraagd voor de waarde en de beschermwaardigheid van het leven. Diverse organisaties zijn voor deze actie al benaderd en hebben hun medewerking toegezegd om in hun achterban hiervoor belangstelling te wekken. Ook zullen de media op verschillende manieren hieraan aandacht besteden.

Tenslotte

Sinds de oprichting in 2002 heeft het Platform *Pro Life* zijn bestaansrecht bewezen en zich een plaats verworven in het maatschappelijk debat en de meningsvorming over medisch ethische vraagstukken die zich met een zekere regelmaat in de samenleving aandienen. Omdat het Platform zich nauw betrokken voelt bij de ontwikkelingen in de gezondheidszorg en meerdere organisaties vertegenwoordigt, heeft het duidelijk recht van spreken. Door goede contacten met vooral de protestants christelijke achterban maar ook met de media, met de politiek en met deskundigen op medisch ethisch gebied is het goed geïnformeerd over wat er speelt. Gewapend met deze kennis zijn er voldoende mogelijkheden om met kennis van zaken standpunten naar voren te brengen en deze ook te laten horen en doordringen. Het is juist de kracht van het Platform om andere gedachten en standpunten te laten meewegen bij de meningsvorming ook al worden deze door bepaalde partijen anders beoordeeld.

(© Foto's: Ad Wagemakers. Met uitzondering van de foto linksboven. Die is van Ruud Woltman.)

Barmhartigheid

19 t/m 23 juli Zomerretraite kloosterhotel Zin Vught: Compassie 2.0.
(073) 657 70 44;
www.bewegingvanbarmhartigheid.nl

La Verna Amsterdam

11 t/m 17 sept. Kloosterstraat 6 Me-
gen: Franciscaanse stille retraite.
(020) 346 75 30; www.laverna.nl

